

Den regionale arbejdsmarkedsadministration - et samspil mellem mange myndigheder

Der er i de senere år gennemført mange ordninger, der tager sigte på at fremme beskæftigelsen og afbøde virkningerne af krise og arbejdsløshed. På det regionale plan, d.v.s. i arbejdsnævnssområderne, må der skabes et bedre samspil end hidtil mellem en lang række myndigheders, institutioners og organisationers virksomhed. Det er en forudsætning for, at der kan ske en hensigtsmæssig administration af ordningerne og af arbejdsmarkedspolitikken i det hele taget.

Nærværende artikel tager sigte på at belyse denne problemstilling.

Den regionale administration af arbejdsmarkedspolitikken under fuld beskæftigelse

I 1968, da arbejdsformidlingens nuværende struktur blev tilrettelagt, og i årene derefter, var den arbejdsmarkedspolitiske problemstilling en helt anden end nu. Den grundlæggende kendsgerning var knaphed for ikke at sige mangel på arbejdskraft. Der var ringe eller ingen arbejdsløshed. Opgaven for arbejdsmarkedspolitikken gik derfor ud på at mobilisere arbejdsmarkedets marginalgrupper, så udbuddet af arbejdskraft kunne forøges.

Endvidere var det vigtigt at fremme arbejdskraftens mobilitet i geografisk og faglig henseende, så den rådige arbejdskraft kunne blive brugt bedst muligt.

Marginalgrupperne omfattede handicappede med ikke fuld arbejdsevne. Endvidere de ældre, der var ved at trække sig ud af arbejdsmarkedet. Kvinder, der gennem adskillige år ikke havde været erhvervsaktive uden for hjemmet, men som kunne tænkes at genindtræde på arbejdsmarkedet, hørte også til marginalgrupperne. Endelig var der gæstearbejderne, der i denne forbindelse udgjorde en særlig problemstilling.

Hvad angår de handicappede blev det pålagt arbejdsformidlingen og arbejdsmarkedsnævnene (i det følgende forkortet til AF) at være særligt opmærksomme på og hensynsfulde over for disses problemer. Der blev givet direktiv til statslige og kommunale myndigheder om alt andet end lige at give handicappede fortrin ved ansættelse. De ældre søgtes fastholdt på arbejdsmarkedet ved gennemførelse af ret til i forbigående arbejdsløshedsperioder at oppebære normal arbejdsløshedsunderstøttelse ved siden af folkepensionen. For kvinder, der i en årrække havde været hjemmegående, tilrettelagde AF landet over orienteringskursus om arbejdsmarkedsforhold. Disse velbesøgte kursus kan betragtes som forløberen til vore dages erhvervsintroducerende kursus for langtidsledige og for unge. Endvidere

Fhv. arbejdsminister

gennemførtes arbejdsløshedsforsikring for deltidsbeskæftigede for derved at gøre flere kvinder interesseret i at komme ud på arbejdsmarkedet. Tilsvarende blev der tilrettelagt introduktionskursus for landbrugere, der ville nedlægge deres brug og overgå til det almindelige arbejdsmarked, eller som ville dele sin indsats mellem landbrug og lønarbejde. Der blev for selvstændige, der overgik til det almindelige arbejdsmarked, endvidere indført en særligt kort karenstid for opnåelse af nyden- de medlemsskab af a-kasse. Hvad endelig gæstearbejderne angår, var der i henhold til tidligere gældende regler adgang til arbejdstilladelse, når AF erklærede sig ude af stand til inden for rimelig tid at skaffe dansk arbejdskraft til de opgaver, det drejede sig om.

Arbejdskraftens geografiske mobilitet fremmedes ved »mobilitetsydelse«, der dækkede eller lettede omkostningerne ved at flytte fra en egn i landet til en anden. Den faglige mobilitet fremmedes ved udbygning af specialarbejderskolerne, ved indførelse af en »omskolingsordning« for særligt nødstedt arbejdskraft og ved udbygning af efteruddannelseskursus for faglærte.

Det skal bemærkes, at da der ikke registreredes nogen egentlig ungdomsarbejdsløshed, betragtedes de unges uddannelsesproblemer ikke med fuldt så stor alvor som i slutningen af 70'erne og begyndelsen af 80'erne.

Den arbejdsmarkedspolitik, der således var aktuel frem til midten af 70'erne, krævede ikke nogen særligt kompliceret administration, og den forudsatte heller ikke et raffineret informationsgrundlag. De problemer, de enkelte arbejdssøgende kom til AF med, var overvejende »her-og-nu«-problemer. Det gjaldt om at få arbejde eller om at få kortvarig optræning på specialarbejderskole eller andet steds i

færdigheder, der kunne forøge mulighederne for vellønnet beskæftigelse. Det var opgaver, som AF var fortrolig med, og som man havde rimelige muligheder for at løse i det stramme arbejdsmarked, som kendetegnede disse år. Derfor var kommuner og amtskommuner da heller ikke involveret i arbejdsmarkedspolitik og arbejdsmarkeds-administration. Kommunerne var dog repræsenteret i arbejdsmarkedsnævne.

Den regionale administration af arbejdsmarkedspolitikken under arbejdsløshed

Det er en ofte overset kendsgerning, at arbejdsministeriet og de under dette hørende forvaltningsgrene, herunder arbejdsdirektorat og AF, stort set savner evnen til at skabe beskæftigelse. Etaterne samt undervisnings-, social- og sundhedsmyndighederne m.fl. og endvidere kommuner og amtskommuner kan skabe arbejdspladser ved at udvide eller intensivere den offentlige servicevirksomhed og ved at iværksætte bygge- og anlægsarbejder. Det er da også disse myndigheder, der nu i en årrække har foretaget en kraftig personaleforøgelse og således skabt beskæftigelse. Tilsvarende muligheder findes ikke inden for arbejdsministeriets forvaltningsområder, bortset fra personaleforøgelser til rent administrative opgaver.

Derfor blev AF's muligheder som instrument for arbejdsmarkedspolitikken afgørende ændret, da situationen på arbejdsmarkedet i midten af 70'erne svingede fra mangel på arbejdskraft til en efterhånden meget omfattende arbejdsløshed. Bestræbelser i retning af bedre balance måtte nu gå ud på at begrænse udbuddet af arbejdskraft og på at skabe øget efterspørgsel efter den. Begge dele var AF kun i mindre grad egnet til. AF's ringe popula-

ritet har nok sammenhæng hermed. I denne forbindelse spiller det også en rolle, at den snævre spændvidde mellem arbejdsløshedsunderstøttelsen og arbejdsmarkedets laveste lønninger ofte gjorde det vanskeligt for AF at opnå de arbejdsøgendes positive medvirken, især når der var tale om formidling til ubekvemt arbejde eller arbejde på ubekvemme tidspunkter.

Arbejdsmarkedets marginalgrupper gik en besværlig tid imøde. Det var dem, »udstødningen« af arbejdskraft gik hårdest ud over under arbejdsgivernes bestræbelser for at anvende »den bedste« arbejdskraft. Måske var marginalgruppernes risiko for at blive arbejdsløse ikke mærkbart større end andres, men deres muligheder for at få arbejde igen var afgjort ringere. AF kunne i realiteten ikke stille ret meget op heroverfor.

Den mest virkningsfulde indsats med sigte på at begrænse udbuddet af arbejdskraft var efterlønsordningen, der tilskyndede de ældre til at forlade arbejdsmarkedet tidligt. Endvidere søgte man at holde så mange unge som muligt fast i uddannelsessystemet bl.a. men ikke udelukkende for derved at begrænse udbuddet af arbejdskraft.

Ligesom AF's indsats med henblik på at begrænse udbuddet af arbejdskraft selvsagt var ringe, således var det også andre instanser, der trådte ind i billedet for at skabe nye beskæftigelsesmuligheder. Ganske vist forøgedes de beløb, AF årligt fik stillet til rådighed til beskæftigelsesarbejder, men i realiteten var det kommuner og statslige institutioner, der via AF fik tildelt midlerne, og som etablerede beskæftigelsesprojekter på dette grundlag.

Det blev da også først og fremmest kommunerne, som måtte påtage sig af skaffe arbejde til langtidsledige - de blev ved lov forpligtet til det - idet kun ret få

kunne placeres på det private arbejdsmarked. AF anviste de langtidsledige på grundlag af a-kassernes ofte ret usikre oplysninger om, hvem der var langtidsledige. Endvidere blev det kommunerne, der i et vist omfang skabte arbejdsopgaver for unge ledige, som ikke kunne placeres på det almindelige arbejdsmarked eller ved uddannelse. Kommuner og amtskommuner blev pålagt at opkræve et beløb pr. indbygger i skat til at finansiere ungdomsbeskæftigelsen med. Der samarbejdedes i et vist omfang med AF om udvælgelsen af de unge til beskæftigelsesopgaverne og især om etablering af erhvervsintroducerende kursus såvel for unge som for langtidsledige og sprogkursus for fremmedarbejdere.

Kommuner og amtskommuner etablerede beskæftigelsesudvalg og ansatte beskæftigelseskonsulenter. Mange kommuner etablerede endvidere udvidede skolevejledningsordninger, der i 1982 blev gjort lovpligtige for alle landets kommuner. Herefter følger kommunerne, oftest via afgangsskolen, de unge to år efter, at de er gået ud af grundskolen med henblik på at vejlede og inspirere sådanne unge, der ikke fortsætter en uddannelse, eller som har særlige vanskeligheder ved at få tilknytning til arbejdsmarkedet.

Væsentlige arbejdsmarkedspolitiske initiativer og opgaver blev således placeret uden for AF, der kom til at spille en mindre fremtrædende rolle i forbindelse med »den selektive arbejdsmarkedspolitik«, d.v.s. indsatsen for særlige omend temmelig store grupper på arbejdsmarkedet. Der blev i realiteten etableret lokale og regionale arbejdsmarkedsadministrationer ved siden af AF og med kortere distance til deres politiske bagland.

Kommunernes stærkere engagement havde imidlertid ikke udelukkende lovgivning og statens påbud som grundlag. Den

sociale administration er principielt henlagt til kommunerne, og ledigheden blev ifølge sagens natur for mange tillige et socialt problem. Samspillet mellem arbejdsmarkedsadministration og social administration ses måske klarest i det forhold, at bistandsydelse i henhold til bistandslovens § 37 forudsætter, at de pågældende står til rådighed for arbejdsmarkedet på linie med a-kassemedlemmer og lader sig anvise arbejde gennem AF.

Arbejdsmarked, uddannelse og erhvervsudvikling

Krisen har imidlertid også påkaldt et forstærket samspil mellem arbejdsmarkedspolitik og uddannelsespolitik. Sammenhængen mellem disse to slags politik har altid været indlysende, da de erhvervsorienterede uddannelser netop tager sigte på at kvalificere arbejdskraften til foreliggende arbejdsmæssige opgaver. Nu kom imidlertid yderligere nogle tilskyndelser ind i billedet. For det første det ønskelige i at reducere den omfattende ungdomsledighed ved at fastholde så mange som muligt i uddannelsessystemet. For det andet, at det i særlig grad er de svagt uddannede, der har den store risiko for at forblive arbejdsløse. Også derfor måtte uddannelsesindsatsen over for de unge opprioriteres. For det tredje og som et mere langsigtet synspunkt, at den generelle erhvervsudvikling kræver stadig bedre uddannet arbejdskraft. Det følger bl.a. af den teknologiske udvikling, hvor nye produkter og nye produktionsprocesser stiller voksende krav til viden og færdigheder. Det følger også af de nye industrilandes fremkomst, der hastigt omkalfatrer det internationale samhandelsmønster i forbindelse med en ny arbejdsdeling mellem landene og deraf følgende nødvendighed af omstillingsevne også hos erhvervs-

virksomheder her i landet. Man har allerede kunnet konstatere, at de nævnte forhold er ved at få markante konsekvenser for arbejdskraftens sammensætning i uddannelsesmæssig henseende. Det kan til illustration nævnes, at i perioden 1968-79, hvor industriproduktionen steg med over 50%, dalede arbejdernes indsats af arbejdstimer i industrien med 20%. Funktionærernes indsats dalede »kun« med 11%, men hvad specielt angår funktionærer i industrien med videregående uddannelse (fortrinsvis ingeniører og handelshøjskoleuddannede) var der tale om en *stigning* på 18%.

Erhvervspolitikken, bortset fra egnsudviklingsloven, er traditionelt et anliggende for de centrale myndigheder. Imidlertid er der klare geografiske mønstre i erhvervsstrukturen: (Se herom bl.a. publikationen: »Fremtidig arbejdskraftefterspørgsel«. AKF's forlag 1982). Dette forhold sammenholdt med arbejdskraftens efterhånden ret ringe geografiske mobilitet skaber et forstærket behov for tilpasning på det regionale plan mellem erhvervsstruktur og arbejdsstyrkens uddannelse. De kommunale og amtskommunale myndigheder er derfor ganske naturligt blevet i stigende grad interesseret i erhvervsuddannelsernes udbygning både hvad angår erhvervsskolernes geografiske placering og hvad angår uddannelsesstilbudene, og de ønsker stærkere indflydelse herpå.

De kommunale organisationer har foreløbig sammenfattet deres politik på dette område i et krav om at få etableret »regionale analysecentre«, der skal belyse og vurdere i sammenhæng forholdene på arbejdsmarkedet, erhvervsudviklingen og uddannelserne. Da de centrale myndigheder og de centrale politiske instanser er tilbageholdende med at tage stilling til analysecentrene, er adskillige amtskommuner

Oversigt over opgavefordelingen i den regionale arbejdsmarkedsadministration

	AF AMN	A- kasser	DA- grupper	Kom- muner	Amts- kom- muner	Erhvervs- skoler	Andre uddann. steder	Statens stedlige institu- tioner
A-formidling og foranstaltninger i forbindelse hermed.								
Alm. arbejdsformidling	x	x						
Formidl. af handicappede	x			x	x			x
Formidl. af bistandsklienter	x			x				
Dispensation for fremmedarb.	x							
Formidl. v/varsling af større afskedigelser	x							
Særl. formidlingsindsats §65	x	x						
Mobilitetsydelser	☒							
Henvisning til EI-kurser	x	x		x	x			
Henvisning til andre arbejdsm. kurser	x	x						
Henvisning af fremmedarb. til sprogkursus	x	x		x				
A-formidling i forbindelse m/fremskaffelse af arbejdsp.								
Alm. opøgning af arb. pl.	x							
Beskæftigelsesarb. §97A	☒			☒	☒			☒
Beskæft. af langtidsledige	☒	x		☒	☒			☒
Beskæft. af unge	☒			☒	☒			
Jobskabelsesordningen	☒							
Uddannelses og erhvervsvejl.								
Almindelig vejledning	x							
Vejl. af unge udenfor uddannelsessystemet	x			x	x			
Vejl. af unge i udd. systemet	x			x	x	x	x	
Vejl. og formidling i forb. med egentlig uddannelse.								
Godkendelse af udd. aftaler	x							
Befordringsgodtg. til elever/læringer	☒							
Tilskud til virksomheder der beskæft. elever/læringer i henhold til lov nr. 290	☒				☒			
Alm. ops. af lære/praktikpl.	x		x			x		
Pligtig oprettelse af lære/praktikpladser				☒	☒			☒
Vejl./henvisning til lærepl.	x							
Vejl./henvisning til praktikpl.	x					x		
Andet								
Admin. af A-forsikring	x	x						
Admin. af efterløn		x						
Arbejdsmarkedsprognoser	x		x					

Anm. oversigten gør ikke krav på fuldstændighed, AF finansieres af staten og amtskommunen. Hvor tegnet ☒ er angivet, er der tale om sær-finansiering eller særlige følgeudgifter af aktiviteten.
 AF: arbejdsformidling. AMN: arbejdsmarkedsnævn. DA-grupper: lokale grupper nedsat af arbejdsgiverorganisationer, ofte med deltagelse af AF og faglige organisationer. EI-kurser: erhvervsintroducerende kursus.
 §-henvisningerne er til lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring.

selv gået i gang med en analysevirksomhed som den omtalte. Ud fra et fagligt synspunkt er det ikke tilfredsstillende, da analysevirksomhedens kvalitet kunne blive betydeligt bedre, såfremt grundlaget for den blev tilvejebragt i samarbejde mellem de kommunale organisationer og de i betragtning kommende centrale myndigheder, herunder Danmarks Statistik.

Den regionale administration af arbejdsmarkedspolitikken:

Et samspil mellem mange instanser

Som forholdene har udviklet sig, må der på det regionale plan nødvendigvis være et samspil mellem arbejdsmarkedsadministration, social administration og administrationen af de uddannelsesmæssige områder. Det indebærer nødvendigheden af et samspil mellem mange myndigheder, institutioner og organisationer. Der henvises herom til hestående oversigt over opgavefordelingen i den regionale arbejdsmarkedsadministration. De fleste af oplysningerne i oversigten er nærmere omtalt i det foregående.

I dette samspil er AF en *formidlings*-instans. Det vil sige, at de egentlige aktiviteter ligger hos andre. Det er den ledige, der skal søge beskæftigelse. Det er virksomheden - offentlig eller privat - der skal ansætte og beskæftige den arbejdssøgende. Det er kommuner, amtskommuner og stedlige statsinstitutioner, der eventuelt kan skabe beskæftigelse i arbejdsløshedstider, og som kan oprette ekstraordinære lære- og praktikpladser. Det er uddannelsesinstitutionerne, der varetager uddannelse og efteruddannelse m.v. AF's rolle er at vide besked, at informere og kanalisere. Det skal gøres ved at skaffe og vedligeholde systematiske oplysninger om hvem der er ledige, og hvilke kvalifikationer, de har. At registrere oplysninger om

ledige jobs. At kende de stedlige virksomheder bedst muligt. At være grundigt orienteret i uddannelsessystemet og kende uddannelsesinstitutionerne. AF skal bruge denne systematiske viden til at formidle, anvise, vejlede til arbejde, uddannelse eller understøttelse. Derimod er det ikke AF's opgave at skabe omveje. Hvis arbejdsgiver og arbejdsgiver kan finde hinanden ubesværet, eller hvis uddannelsesinstitutionen kan rådgive sine elever og studerende, så er det ikke AF's opgave at trænge sig på.

Samspilsproblematikken har fået *gradvis* voksende betydning i bestræbelserne for at bekæmpe ledigheden og dens følger-virkninger. Det præger den aktuelle situation, som er karakteriseret ved mangelfuld samordning. Der findes således ikke noget fælles informationsgrundlag, som det nødvendige samarbejde mellem de mange regionale instanser kan støtte sig til. Hver af dem etablerer egne kartoteker og registre med delvis de samme oplysninger men forskelligt opbygget. Det samlede resultat er dobbeltarbejde og trods anstrengelserne et uegnet grundlag for indbyrdes kommunikation.

Denne situation har som baggrundsforklaring for det første den sektoropdelte statsadministration, hvis svaghed altid har været tværgående samordning og kommunikation. Denne svaghed har indtil videre forplantet sig til det regionale niveau for så vidt arbejdsmarkedsadministrationen angår. For det andet har de centrale arbejdskraftmyndigheder og arbejdsmarkedets hovedorganisationer den principielle opfattelse, at arbejdsmarkedsadministrationen skal være et statsligt, landsomfattende system - med AF som lokale statslige agenturer - der skal distancere sig så klart som muligt fra alt, hvad der smager af kommunalreform. Hvad angår planlægning og administrati-

on af erhvervsuddannelserne har de centrale undervisningsmyndigheder ganske den samme holdning. Disse holdninger er AF's personale og mange medlemmer af arbejdsmarkedsnævnene ikke upåvirket af, og det har utvivlsomt forsinket etableringen af hensigtsmæssige samarbejdsrutiner og samarbejdsvaner mellem de regionale instanser.

En nærliggende måde at søge disse vanskeligheder overvundet på kunne være at tilvejebringe et fælles eller i hvert fald et samordnet informationsgrundlag for den regionale arbejdsmarkedsadministration i videste forstand.

En ganske væsentlig forbedring og udbygning af informationsgrundlaget for arbejdsmarkedspolitikken er i det hele taget et anliggende af største vigtighed.

Et samordnet informationsgrundlag for den regionale arbejdsmarkedsadministration

Det kan på baggrund af det foranstående næppe undre, at de regionale myndigheder m.v. ofte går hinanden i bedene. Ikke mindst i forbindelse med det såkaldte »opsøgende arbejde«, der er en vigtig del af opgaverne. Det vil f.eks. sige, at unge, der søges inddraget i beskæftigelse eller skaffet en praktikplads, ofte opsøges flere gange, snart af en erhvervsskole, snart af AF, snart af den kommunale ungdomsvejledning. Eller virksomheder, som man gerne vil have til at stille flere lære- og praktikpladser til rådighed: de kan blive opsøgt både af erhvervsskoler, af AF og af de såkaldte arbejdsgivergrupper.

En praktisk arbejdsdeling mellem de forskellige instanser søges aftalt de fleste steder, men for at det skal fungere godt, må der være orden og ensartethed i de oplysninger, der registreres og ajourføres om personer og eventuelt også virksomhe-

der. Og der må være tale om netop de oplysninger, som er af betydning for at kunne rådgive og formidle de enkelte klienter bedst muligt.

De hermed forbundne problemer af delvis praktisk natur skal ikke følges nærmere op her, men der skal gøres nogle få bemærkninger om den statistiske information, der kunne være behov for som en fælles baggrundsviden for planlægning og administration.

Der er inden for de senere år sket en modernisering af arbejdsløshedsstatistikken, og megen værdifuld viden er derved blevet tilvejebragt. Der er imidlertid stadig mangler på områder af betydning for tilrettelæggelsen af en hensigtsmæssig administrativ strategi og for vurderingen på et hensigtsmæssigt grundlag af arbejdsmarkedslovgivningens måde at virke på.

F.eks. er »omsætningen« på arbejdsmarkedet dårligt belyst. Man ved, at hen mod 700.000 a-kassemedlemmer årligt bliver berørt af ledighed i varierende omfang. Man ved imidlertid ikke, i hvilken udstrækning der er tale om, at de enkelte ledighedsramte bevæger sig ind og ud af den samme arbejdsplads, således at de i realiteten fungerer som en a-kassefinansieret arbejdskraftreserve for bestemte virksomheder, eller i hvilken grad der er tale om egentlige bevægelser mellem forskellige arbejdspladser. Man har heller ikke tilstrækkelig viden om, hvilke kendetegn - alder, køn, uddannelse, erhvervstilknytning, beskæftigelsesgrad - der karakteriserer de løntagere, der så at sige aldrig bliver arbejdsløse eller skifter arbejdsplads (virksomhedernes »stampersonale«), henholdsvis dem, der hyppigt skifter mellem beskæftigelse og ledighed, herunder dem, der til trods herfor alligevel har mest tilknytning til en bestemt arbejdsplads (virksomhedernes »randpersonale«). Øget viden herom kun-

ne godt få betydning for arbejdsmarkedslovgivningens udformning og for AF's formidlingspraksis og vejledningsvirksomhed.

Med henblik på planlægning af dispositioner på lidt længere sigt er der behov for øget og mere detaljeret viden om sammenhængen mellem erhvervsstruktur og uddannelsesstruktur. De enkelte erhvervsområder og brancher har hver sin karakteristiske uddannelsesprofil, d.v.s. sammensætning i uddannelsesmæssig henseende af arbejdsstyrken. For de enkelte regioner og for den generelle planlægning ville det være værdifuldt at få disse forhold nærmere belyst, så man kan vurdere konsekvenserne for de forskellige slags arbejdskraft af forventet ekspansion eller kontraktion af aktiviteten inden for de forskellige brancher og tilrettelægge uddannelses- og erhvervsvejledningen i overensstemmelse hermed.

De statistiske behov, der her er givet en smagsprøve på, foreligger der allerede eller vil der inden for et kortere tidsrum foreligge muligheder for at få tilgodeset i kraft af den igangværende registeropbygning ved Danmarks Statistik og ved en hensigtsmæssig anvendelse af den forestående edb-formidling også til tilvejebringelse af statistisk viden.

Sammenfattende:

Det vil være *nyttigt* for den generelle vurdering og tilrettelæggelse af arbejdsmarkedspolitikken, og det er *nødvendigt* for en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af den regionale arbejdsmarkedsadministration, at der tilvejebringes samordnet information om arbejdsmarked, uddannelse og erhverv. Der er tale om samordning i hvert fald i tre henseender:

- samordning, så information om arbejdsmarked, om uddannelse og om er-

hverv kan anvendes i sammenhæng på meningsfyldt måde,

- samordning så de mange forskellige myndigheder og organisationer, der centralt, regionalt og lokalt har ansvar for arbejdsmarkeds-mæssige, uddannelses-mæssige og erhvervs-mæssige forhold, hver især kan få sine informationsbehov tilgodeset, og

- samordning, så informationerne tilvejebringes på den mest muligt hensigtsmæssige måde, d.v.s. at dobbeltarbejde søges undgået, og at data så vidt muligt tilvejebringes som et integreret led i den administrative proces.